

Txema Rico, quan les parets bateguen

Il·lustració: Maria Picassó.

En Txema Rico, si en fa de temps que corre per Manresa sota un cap de rínxols escarolats! Va néixer a Rubí fa 55 anys com a José Manuel Rico Martínez, però la seva passió artística el va anar acostant -de primer a Marganell, passant per Calders o la Colònia Jorba, a redós de projectes com el forn de calç, o en els orígens del Konvent, a cal Rosal. El Txema havia enllestit els estudis molt d'hora en aquell Vallès convuls de la infantesa, militant revoltat a les Joventuts Comunistes i descobrint en horari de tarda l'escola d'art del seu poble, on anava a raure dia sí, dia també, dibuixant i pintant... I no sabríem dir com va anar que als setze anys fins va provar de fer un cicle d'electrònica, però en va fugir cames ajudeu-me -i per fer allò que volia fer, que només era pintar. Membre del col·lectiu artístic CUA, sobreviurà com a torner o pintor industrial, mentre s'implica amb l'associacionisme de Rubí. Però també cada vegada més s'escapa a pintar a Montserrat, fins

al punt de deixar els trapeus amagats en una masia mig abandonada per tornar-hi més sovint. Allò era a cal Petit, als afores de Marganell, i el propietari un bon dia hi va posar pany i el va esperar... per deixar-li la clau! El resultat foren set anys fent el hippy, amb molta pau i aprenentatges, a l'ombra de la mítica muntanya, just abans de començar la itinerància bagenca que el duria a Manresa. I és aquí on ara és establert, feliçment aparellat amb una artista musical com la Celeste i orgullós pare de família. I ara direu, i l'obra? Quina és, que no hem vist mai!? I doncs prou que li coneixeu l'obra encara que, sovint, la conserveu a la retina com una peça anònima. I no: són creacions d'aquest Txema que pinta i pinta, i es defineix artista plàstic i de carrer. Des de sempre que ha defugit l'estudi per abocar-se a l'espai públic, sovint en treballs comunitaris, i acarant a les parets amb les mateixes eines de fa mil anys: els pinzells i els quatre colors bàsics. I és clar que també ha exposat -i fins s'empesca, en aquests temps de pandèmia, a pintar mobles reciclats si és que potser us interessa un Van Gogh o un Gauguin en format tauleta de nit. Però ell estima sobretot aquest muralisme d'encàrrec que és el que li ha permès viure de l'ofici: recordeu la façana magrittesca de l'escola d'Arts i Oficis, als Infants? I, allà a la vora, aquell sant Pere del carrer Llussà? O aquella colla que fan mudança al capdavall dels Drets, vora el semàfor de la Via Sant Ignasi? I gairebé al davant, en una concepció efímera del museu, aquella paret amb el càsting per a una Venus que immortalitzà Botticelli? Txema Rico omnipresent! I és que ell, que reclama escoles d'art a tots els municipis, voldria afavorir la pintura com es fa amb l'esport o la gastronomia: «Ens caldria un màster-xef de la pintura!» Això, i fer que la gent se la trobi pel carrer, perquè fins i tot el mural més reivindicatiu pot ser pura bellesa. Al capdavall, també fa classes per a nanos. O, per ser exactes, els dona pautes no pas per pintar bé sinó perquè els agradi pintar. Perquè pintar pot ser divertit. Sense vergonya, talment els corredors de footing, que surten no pas per ser esportistes professionals sinó pel goig de la pràctica quotidiana, i enfundats en colors que belluguen. O en els pinzells que els atrapen, ja fets art i ciutadania.